

Ikt. sz.: NEB/12-2/2017.

NEB-4/2017. sz. ülés
(NEB-65/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2017. március 14-én, kedden, 10 óra 06 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>Erőforrások, szolgáltatások a nemzetiségek számára az Országos Idegennyelvű Könyvtárban - Dr. Papp Anna Mária, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatójának tájékoztatója</i>	5
<i>Dr. Papp Anna Mária tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások, válaszok</i>	9
<i>Egyebek</i>	13
<i>Az ülés berekesztése</i>	15

Napirendi javaslat

1. Erőforrások, szolgáltatások a nemzetiségek számára az Országos Idegennyelvű Könyvtárban
Dr. Papp Anna Mária, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatójának tájékoztatója
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke

Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
 Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
 Ritter Imre német nemzetiségi szószóló
 Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló Ritter Imre német nemzetiségi szószólónak
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószólónak
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló Fuzik János szlovák nemzetiségi szószólónak
 Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló Kreszta Traján román nemzetiségi szószólónak
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita munkatárs
 Dr. Arczt Ilona főtanácsadó

Meghívottak

Dr. Papp Anna Mária főigazgató (Országos Idegennyelvű Könyvtár)
 Hollerné Racskó Erzsébet elnök (Országos Szlovák Önkormányzat),
 (Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 06 perc)

Elnöki bevezető

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm szószólótársaimat, munkatársaikat, az Országgyűlés Hivatalának munkatársait, titkárságunk munkatársait. Külön tisztelettel köszöntöm Papp Anna Mária főigazgató asszonyt, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatóját, aki első napirendi pontunkhoz kapcsolódik, Hollerné Racskó Erzsébet elnök asszonyt, az Országos Szlovák Önkormányzat és az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége elnökét és minden kedves megjelentet.

A határozatképeség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. A 13 fős bizottságunk tagjai közül 6-an vannak személyesen jelen. Helyettesítési megbízással négy szószólótársunkat bízták meg, Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószólót, Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló Ritter Imre német nemzetiségi szószólót, Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló Fuzik János szlovák nemzetiségi szószólót, Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló asszony Kreszta Traján román nemzetiségi szószólótársunkat, Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólótársunk Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló urat bízta meg, aki később érkezik. Jelenleg tehát 6 fő van jelen, és 10 szavazattal kezdjük meg a munkát. Megállapítom tehát, hogy bizottságunk határozatképes.

Ugyancsak megállapítom, hogy az ügyrendünkben meghatározott időpontig, ma reggel 8 óráig egyik szószóló sem kívánt napirend-kiegészítési javaslattal élni.

A napirend elfogadása

A napirendi javaslatunkat a bizottsági ülés meghívójához mellékeljük. Szavazzunk ennek elfogadásáról! *(Szavazás.)* Aki egyetért a napirendi javaslattal, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen.

Erőforrások, szolgáltatások a nemzetiségek számára az Országos Idegennyelvű Könyvtárban - Dr. Papp Anna Mária, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatójának tájékoztatója

Rátérünk első napirendi pontunkra, mely így hangzik: erőforrások, szolgáltatások a nemzetiségek számára az Országos Idegennyelvű Könyvtárban. A téma előadója Papp Anna Mária, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója. Ő tartja a tájékoztatót arról a munkáról, amelyről tudjuk - és az intézményről, az Országos Idegennyelvű Könyvtárról -, hogy fontos kulturális missziót tölt be a hazai nemzetiségek életében. Tavaly erről a helyszínen kaptunk tájékoztatót a főigazgató asszonytól, és lehetőségünk nyílik a bizottságban is meghallgatni a tájékoztatóját.

Felkérem főigazgató asszonyt, tartsa meg beszámolóját, tájékoztatóját. Kérte, hogy szemléltetőeszközöket is alkalmazhasson. Ezt természetesen engedélyeztem, és én is átülök az asztal másik oldalára, hogy lássam a szemléltetést. Tessék!

Dr. Papp Anna Mária tájékoztatója

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: *(Előadását vetített prezentáció segítségével tartja meg.)* Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Szószólók! Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget, hogy alkalmam van arra, hogy bemutassam önöknek az Országos Idegennyelvű Könyvtárat. Tulajdonképpen azt akartam mondani, hogy köszönöm, hogy újra bemutatathatom, hiszen önök közül már sokan ismerik ezt az intézményt, ugyanis kapcsolatba kerültünk önökkel kulturális programok kapcsán. Rövid prezentációval szeretném bemutatni a könyvtárunkat, utána pedig ha még marad idő, akkor a felmerülő kérdéseket beszélénk meg.

Az alábbi témákról szeretnék beszélni. *(Koranisz Laokratisz megérkezik a bizottsági ülésre.)* Röviden bemutatnám az Országos Idegennyelvű Könyvtár történetét, hogy kontextusba tudjuk helyezni a hallottakat. Utána részletesebben beszélek a nemzetiségi tevékenységekről, vagyis a nemzetiségi gyűjteményünkről, az adatbázisunkról, az országos szintű nemzetiségi dokumentumellátásról, az alportálunkról, a kulturális programokról és az együttműködésekről.

A történetéről röviden annyit mondanék el, hogy a jelenlegi Országos Idegennyelvű Könyvtárat 1956-ban alapították, és az Állami Gorkij Könyvtár nevet viselte. Orosz nyelvű Közművelődési Könyvtárként szolgált. A gyűjteményben azonban már kezdettől jelen voltak az orosztól eltérő nyelvű könyvek, és a gyűjtemény az évek folyamán folyamatosan a többnyelvűség irányába fejlődött. Lehet, hogy el kell tekintenünk a prezentációtól, mert gyakran megáll a vetítés. De akkor mondanám tovább...

ELNÖK: Szólunk az informatikusoknak. *(Dr. Turgyán Tamás: Azért tessék csak elmondani!)*

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: Ott tartottunk, hogy a gyűjtemény a többnyelvűség irányába fejlődött. 1978-ban hoztak egy törvényt, amely a könyvtári rendszer szervezetről és működéséről szóló miniszteri rendelet volt, és az akkori Állami Gorkij Könyvtárat országos feladatkörű szakkönyvtárrá és akkori szóhasználatával egyben a Nemzetiségi Alapkönyvtárak Koordinációs Központjává nevezte ki. Ezt követően az Országos Idegennyelvű Könyvtár négy területen alapozta meg a szakkönyvtári funkciókat. Az egyik a világirodalom, irodalomtudomány, a nyelvészet, a zene, a zenetudomány, a nemzetiségi szépirodalom, szakirodalom és zene. Ez volt az a négy terület, amit fejlesztett ezután. 1989-ben kapta az Országos Idegennyelvű Könyvtár nevet. Jelenleg pedig eredeti nyelven elsősorban kortárs világirodalmi, zenei és nyelvészeti szakkönyvtár, ezzel párhuzamosan pedig nemzetiségi szakkönyvtár és az országos nemzetiségi dokumentumellátás koordinációs központja. Amit szeretnék kiemelni, az az, hogy ezt a feladatot, a nemzetiségi dokumentumellátás feladatát a 2011. évi nemzetiségek jogairól szóló törvény is rögzíti.

Székhelyünk a Molnár utca 11. szám alatt található az V. kerületben. Az épület egy XIX. század végén, XX. század elején épült műemlék jellegű épület. Eredetileg ez a katolikus körnek volt a tulajdona. Belülről igen szép, kívülről viszont nem annyira vonzó, mivel a II. világháború idején találatot kapott, és azóta nem lett visszaállítva az eredeti homlokzata. A történetet tehát elmondtam.

Rátérnék a nemzetiségi funkciókra. Egy igen jelentős nemzetiségi gyűjtemény alakult ki az évek során, itt most elsősorban a nyomtatásban, a CD-n, DVD-n megjelent kiadványokról beszélek. Ez körülbelül 100 ezer kötetet számlál, és a teljes

gyűjtemény 25 százaléka. A szakkönyvtári gyűjtőkörnek megfelelően gyűjtjük a szépirodalmat, a szakirodalmat, a zenét, a folyóiratokat, illetve egyéb nemzetiségi kiadványokat is, amelyek beleférnek a szakkönyvtári gyűjtőkörbe. Ezek között vannak anyaországi és hazai kiadványok, illetve más, a nyugat-európai könyvpiacról származó könyvek, amennyiben ezek valamelyik nemzetiségi közösséggel kapcsolatban vannak. Ez egy olyan gyűjtemény, amely az anyanyelvű művelődésnek mindig a szolgálatában áll, és nagyon fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy könyvtárközi kölcsönzés segítségével bárki számára elérhető. Szeretném önöket kérni, hogy ha tehetik, akkor a környezetükben ezt a szolgáltatást népszerűsítsék. Gyakorlatilag két nap alatt ott van az igénylőnél az a könyv, amit szeretne.

Digitális nemzetiségi gyűjteményünk is van. Itt még az alapoknál tartunk, de az első lépéseket már megtettük. A digitális gyűjtemény létrehozását eléggé behatárolja a szerzői jog. *(Közbeszólások: Megint nem működik! Elment az informatikus is. Meghallgatjuk.)* Tehát ezt nagyon behatárolja a szerzői jog. Csak olyan kiadványokat lehet nyilvánosan közzétenni, amelyek 75 évnél régebbiek, illetve ha az illető könyv kiadója hozzájárul a nyilvánossághoz.

A könyvtárunkban elsőként a nemzetiségi folyóiratok digitalizálása vált szükségessé, mégpedig azért, mert attól függ, hogy melyik folyóiratnak milyen a papírminősége, de még a legjobb papír állaga is romlik az idők folyamán. Ezért úgy döntöttünk, hogy a nemzetiségi folyóiratoknak azt a részét, ami még nincsen digitalizálva - ugyanis már elég sok megjelenik digitális formátumban -, digitalizálni fogjuk, mégpedig azért is, mert ezek a nemzetiségi történet alapvető forrásai, és ezért a kutatók és a könyvtárak számára is nagyon fontosak. Esetünkben a PDF-formátum a fontos, hiszen ez adja vissza a folyóirat hiteles képét.

Amit digitalizálunk, természetesen szeretnénk, ha az online is hozzáférhető lenne. Igyekszünk megállapodni a kiadókkal, és mindeddig sikerült több megállapodást is kötni, így az Országos Szlovák Önkormányzattal, a Fővárosi Szlovák Önkormányzattal, a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatával, a Fővárosi Görög Önkormányzattal, és a Magyarországi Szlovének Szövetségével kötöttünk eddig megállapodást. Ennek megfelelően az alábbi folyóiratok digitalizálása van folyamatban, illetve ami már elkészült, azt sikerült feltenni a digitális gyűjteményünkbe. Ezek az Ellinismos, Kafenio, Enimerotiko Deltio, Budapeštiansky Slovák, a Ludové Noviny, és a Porabje folyóiratok. Ha sikerül, akkor most egy betekintést szeretnék mutatni, hogy néznek ki ezek a folyóiratok, ha a technika is úgy akarja. Addig elmondanám még azt, hogy ami határt szab ennek a tevékenységnek, az a kapacitásunk, hiszen ez egy eléggé időigényes feladat, de évente sikerül előbbre jutni. További kiadókat is meg fogunk keresni, és amennyiben önök úgy látják, hogy morálisan támogatni tudják ezt a tevékenységünket, akkor kérem, tegyék meg. Megpróbálom megmutatni. Bár gondosan előkészítettem a megfelelő oldalt, csak közben nem működik. Így sajnos el kell tekintenünk a prezentációtól. A honlapunkon a katalógus oldalon meg fogják találni a linket a digitális gyűjteményhez, és ott meg tudják nézni.

Az Országos Idegennyelvű Könyvtárban építjük a nemzetiségi adatbázist. Ez tulajdonképpen a nemzetiségre vonatkozó szakirodalomnak, de nemcsak a szakirodalomnak a válogatott bibliográfiája. Ez a témakörrel kapcsolatos kutatást, tájékoztatást és a könyvtári tájékozódást szolgálja. Hogy mit találunk meg benne? Elsősorban a 13 hazai nemzetiséggel kapcsolatos cikkeket, publikációkat, aztán a kisebbségben élő magyarsággal, a magyarországi zsidókkal kapcsolatos publikációkat, de ezenkívül tartalmazza még ez az adatbázis a kisebbségi kérdéskör nemzetiségi vonatkozásait, még a migráció kérdésével kapcsolatos tanulmányok is vannak benne, mindezt a 13 nemzetiség anyanyelvén, magyar nyelven és a nagy világnyelveken.

Az adatbázis körülbelül 200 kurrens folyóiraton alapul. Az évek folyamán mindig változik ez a szám, ugyanis ezt nagyon befolyásolja a sajtópiac változása. A folyóiratok között vannak lektorált lapok, magazinok, hetilapok, napilapok. Ebből is látható, hogy ennek az adatbázisnak van egy tudományos része - tehát ezek lektorált folyóiratok - és van egy, a közgondolkodást, a hétköznapi diskurzust közvetítő része, tehát hogy hogyan zajlik a hétköznapi diskurzus a nemzetiségekkel kapcsolatban. Gyakorlatilag egy áttekintést ad erről. Ezek a hetilapok, napilapok cikkei.

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár az az intézmény, amely az országos nemzetiségi dokumentumellátást irányítja. Ennek a dokumentumellátásnak van egy éves kerete, ami 6 millió forint. Ebben részt vesz 19 megyei könyvtár és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. Dióhéjban elmondanám, hogy ez hogyan zajlik. A munkatársaink ajánlólistákat tesznek közzé a 13 nemzetiség könyvpiacáról. Ebbe bele kell érteni a hazai könyvpiacot, az anyaországi könyvpiacot, illetve a nyugat-európai, de nemcsak a nyugat-európai, hanem a kelet-európai könyvpiacot is.

A megyei könyvtárak ezekből az ajánlólistákból szoktak rendelni. Mi ezeket a könyveket beszerezzük és eljuttatjuk a megyei könyvtárakba. Az évek során minden nyelv könyvpiacával sikerült kapcsolatot kiépíteni. Itt nagyon sokat számít a személyes kapcsolat. Úgy tűnik, a net nem fog működni, csak az előadás valamennyire. A könyvpiacnál tartottunk. Egyedül az örményországi könyvpiaccal még nem sikerült kapcsolatot találni. Ennek ellenére közzéteszünk ajánlólistákat. Ezen főleg a hazai kiadványok, illetve a nyugat-európai és amerikai kiadványok, örmény kiadványok találhatók meg. Tényadatot is mondanék: 2016-ban például 1079 nemzetiségi dokumentum jutott el a megyei könyvtárakba. Ez a szám minden évben körülbelül ilyen ezer körül van, ezerszáz körül van.

A nemzetiségi alportálunkról beszélnék még. Ez a könyvtár portáljának a szerves része. Van egy zenei alportálunk külön és egy nemzetiségi alportálunk. Ezen a könyvtárral kapcsolatos információk mind a 13 nemzetiség nyelvén elérhetők. Ezenkívül közzéteszünk itt hasznos linkeket, híreket, kulturális programokat, könyvújdonságokat, könyvajánlókat szoktunk itt megjelentetni.

A nemzetiségi kulturális programokkal kapcsolatban annyit mondanék el, hogy mindig együttműködésben szervezzük a nemzetiségi szervezetekkel, hiszen az a fontos, hogy a tartalmat gyakorlatilag az illető közösség mondja meg. Elég sok olyan programunk van, amelyeknek helyet biztosítunk. Általában évente 10-15 program zajlik nálunk, nemzetiségi program. Ezeknek igen változatos a tematikája. Van közöttük irodalmi est, kiállítás, filmvetítés, rendhagyó órák, népművészet, és kézműves foglalkozásra is volt már példa.

A programokat akartam megmutatni, amik 2016-ban voltak nálunk. Az együttműködésekről szeretnék még beszélni. Tulajdonképpen ezekről esett már szó. Itt most csak annyit mondanék el, hogy ezek nagyon fontosak a könyvtárunk életében, ugyanis a céljaink - tehát nemcsak a könyvtár céljai, hanem a partnereink céljai - így sokkal nagyobb hatékonysággal és eséllyel valósulnak meg, mintha külön-külön utakon járnánk. Ez a nemzetiségi adatbázisból egy kép lett volna, de nem tudom, mennyire látszik távolabbról. Hát, szerintem hagyjuk, mert megint nem működik. *(Közbeszólások: Az előbb gyorsan átfutottuk, amíg működött. - Derültség.)*

Az együttműködésekkel kapcsolatban azt is szeretném hangsúlyozni, hogy mivel könyvtár vagyunk, nálunk mindig van egy harmadik nyertes fél is - a két együttműködő partneren kívül -, ez pedig maga az a közösség, amelyet szolgálunk, hiszen azáltal, hogy hozzáfér a számára szükséges tartalomhoz, könyvekhez, megkapja azt az információt, amire szüksége van, hozzáfér a kulturális értékekhez, azáltal maga a közösség is gazdagodik.

A munkatársainkról szerettem volna még beszélni, azaz egy pár szót mondani. Jelenleg 8 munkatársunk van, aki ellátja a nemzetiségi feladatokat. Ők összesen 11 nyelven beszélnek. Ezek közül 6 olyan munkatárs van, aki a nemzetiségi közösséghez tartozik. Az a törekvésünk, hogy nemzetiségi közösségekhez tartozó munkatársaink legyenek, de ez sajnos nem minden esetben tud megvalósulni. Ennek sok minden gátat szab, főként a bérszínvonal. Ez egy nagyon nagy akadályozó tényező. A másik az, hogy jó, ha könyvtáros is az illető kolléga. Ez nagyon ritkán tud megvalósulni, de ettől ebben az esetben eltekintünk, és nemcsak ebben az esetben, hanem vannak még más esetek is, amikor úgy hozza a sors, hogy el kell tekintenünk a könyvtáros végzettségtől, és ezt be kell tanulni. De nem biztos, hogy az illető kolléga vagy jelentkező szívesen végzi a könyvtáros munkát, ugyanis ez eléggé idegőrlő tud lenni egy idő után.

Terveink között az szerepel, hogy a már elmondott, bemutatott tevékenységeket továbbra is végezzük a lehető legmagasabb színvonalon és tovább tudjuk fejleszteni a gyűjteményünket, az adatbázist, a nemzetiségi dokumentumellátást és a nemzetiségi alportálunkat. Igyekszünk minél több partnert megszólítani.

Tulajdonképpen ennyit szerettem volna elmondani. Ha kérdések vannak, azokra szívesen válaszolunk, de bármikor bármilyen kérdés vetődik fel a tevékenységünkkel kapcsolatban, akkor megkereshetnek bennünket, engem és munkatársaimat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen dr. Papp Anna Máriának, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatójának a tájékoztatását. Természetesen lehetőségünk van kérdezni. Valóban egy alapos áttekintést kaptunk. *(Jelzésre:)* Turgyán Tamás örmény szószólótársunk kér szót.

Kérdések, hozzászólások, válaszok

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Kedves Főigazgató Asszony! Nagyon szépen köszönjük a tájékoztatást. Valószínűleg mindnyájan okultunk belőle, én meg főleg. Nyilván kis objektív probléma is adódott a két ország között, Örményország és Magyarország között 2012 környékén, ami miatt egy picit minimálisra csökkentek a kapcsolatok, szinte fel van függesztve minden. Valószínűleg ennek tudható be, hogy a kulturális kapcsolatok is bizonyos tekintetben kárt szenvedtek. Ez nem jelenti azt, hogy nem törekszünk arra, hogy ebben bármi haladást elérjünk, dolgozunk is rajta. Elsősorban a kulturális és a diaszpóra minisztériummal vettük fel ebben a tekintetben a kapcsolatot.

Azt tudni kell, hogy április 2-án Örményországban választások lesznek, aminek a kimenetele nem annyira egyértelmű, mint amennyire eddig ez olybá tűnt, mindenesetre várjuk az eredményt és folytatjuk a kapcsolatot, hogy a könyvtár örmény anyaga is bővíthető legyen.

A második kérdésem az, hogy sajnálatos módon a magyarországi örmény nemzetiség akár történelmi okokból is, de két részre osztozik. Az egyik az, amely Erdélyből származik és erősen erdélyi kötődésű. Ott viszont jelentős kulturális élet zajlik. Nem tudom, hogy az erdélyi örmény kiadványokból kapnak-e rendszeresen. *(Dr. Papp Anna Mária: Igen.)* Akkor jó, akkor ez legalább rendben van. *(Dr. Papp Anna Mária: Ezeket beszerezzük, illetve ami az európai könyvpiacra vagy az amerikai könyvpiacra elérhető, azokat beszerezzük, és ajánljuk is a megyéknek.)* Nagyon szépen köszönöm. Megpróbálok mindent megtenni annak érdekében, hogy ne csak a diaszpórából, hanem az anyaországból is megfelelő mennyiségű kultúra

áramoljon Magyarországra, illetve a könyvtárba. Köszönöm szépen. *(Dr. Papp Anna Mária: Nagyon szépen köszönjük mi is.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más kérdések vannak-e? *(Jelzésre:)* Ritter Imre német nemzetiségi szószóló úr, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Tisztelettel üdvözlök én is mindenkit. Egyrészt köszönjük a tájékoztatást. Csak jelezném, hogy a magyarországi németek részéről az elűzetés és elhurcolásról Budaörsön csinálunk egy országos állandó kiállítást. Ennek az előkészítése, az anyag összegyűjtése folyik. Ebbe minden nemzetközi, hazai, helyi kiadványt és minden anyagot szeretnénk rendszerezetten, célirányosan erre összeszedni. Majd emiatt megkeresnénk külön, hogy az önöknél lévő anyagok tekintetében - ami kifejezetten témájában ezt a részt illeti - hogyan tudnánk itt együttműködni, milyen segítséget kaphatnánk, de majd külön megkeressük önöket. *(Dr. Papp Anna Mária: Természetesen, ennek nagyon örülünk, és szívesen segítünk.)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gyűjtsük össze a kérdéseket, és aztán megadom a szót főigazgató asszonynak, hogy válaszoljon. *(Jelzésre:)* Koranisz Laokratiz görög szószóló úr, tessék!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Tisztelettel üdvözlök én is mindenkit. Igazgató asszonytól hallhattuk, hogy digitalizálva vannak az anyagok, és hozzá lehet férni a nemzetiségek által kiadott kiadványokhoz. Nekem az a kérdésem, hogy a gyakorlatban hogy zajlik ez. Ha valaki érdeklődik egy bizonyos témakörrel egy nemzetiségen belül, akkor témakörönként is meg lehet-e keresni azt a cikket vagy folyóiratot? A másik kérdésem az, hogy van-e olyan keresési mód, hogy az íróra keressünk rá, aki írta a cikket, tehát ezáltal keresem meg a cikket. Ez a kettő dolog lenne.

A harmadik dolog az, hogy a diaszpórában élő - most hallottuk ezt az örmények részéről - nemzetiséghez tartozó kiadványt meg lehet-e keresni. Mondjuk Ausztráliában élnek görögök, azoknak a kiadványait is esetleg meg lehet keresni önöknél? Köszönöm. *(Dr. Papp Anna Mária: Az első kérdésre...)*

ELNÖK: Egy pillanat, megadom a szót válaszára, hiszen három kérdés is elhangzott, és azt hiszem, így praktikusabb. Tessék parancsolni!

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: Az első kérdésre az a válasz, hogy lehet keresni. A nemzetiségi adatbázisunkban lehet ezeket megtalálni. Cím, szerző, téma szerinti keresés is van, és nem tudom, ezeknek még hányfajta kombinációja. Ha valaki érdeklődik egy téma iránt, akkor ezt mindenképpen megtalálja. Ha nem sikerül, akkor van görög nemzetiségi referens, dolgozik nálunk. Ő biztosan fog tudni segíteni ebben. Sajnos a második kérdésre nemleges a válasz, ugyanis a diaszpórában élő görögök kiadványai, a folyóiratok nincsenek meg nálunk.

ELNÖK: Nyilván a hazai nemzetiségekre vonatkozó irodalom a gyűjtőkörük. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony, tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntök én is mindenkit. Én nem fogok kérdezni, tudniillik a tavalyi

Pável Ágoston-rendezvényünk előkészítéseként megkerestem az Idegennyelvű Könyvtárat is. El kell mondanom, hogy hihetetlenül készségesen, gyorsan és hatékonyan segítettek rajtunk. Olyan kiadványokat találtak - én amúgy is egy könyvmoly vagyok -, hogy óriási örömmel tapasztaltam, hogy például Pável Ágoston eredetű kiadású verseskötetét megtalálták számomra. Biztatni tudom a kollégákat, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel, sőt amire még biztatnék, hogy rajtunk keresztül ériék el azok a nemzetiségekhez tartozó akár kutatók, akár szimplán csak a nemzetiség kérdései iránt érdeklődő, mondjuk kultúremlékek, pedagógusok és így tovább, mert véleményem szerint nagyon jól feldolgozott formában és nagyon gazdag anyaggal rendelkezik az Idegennyelvű Könyvtár. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólását. Amit a tájékoztatóban hallottunk, az a gyakorlatban is nagyon jól funkcionál. Ez örömteli. *(Jelzésre:)* Kreszta Traján román szószóló úr!

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Engedjék meg, hogy nagy tisztelettel köszöntsem szószólótársaimat, főigazgató asszonyt. Ha jól értettem, a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatával nincs egyfajta együttműködés... *(Dr. Papp Anna Mária: Nincs.)* Nem tudom, ha jól értem, a sajtótermékek tekintetében sincs ilyen kapcsolódási pont. *(Dr. Papp Anna Mária: Nincs még, de biztosan meg fogjuk önöket keresni.)*

ELNÖK: Kérem a párbeszéd helyett megfogalmazni a kérdést vagy az észrevételt, aztán szót adok. Ez a formája ugyanis a bizottsági ülésnek.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: A kérdés az volt, amit feltettem, hogy az országos önkormányzat, ha jól értettem, nincs az együttműködő partnerek között, és a Krónika Lapkiadóval sincs együttműködésük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék parancsolni, főigazgató asszony!

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: Elnézést kérek a rendbontásért. Még nincs a Román Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködésünk, így a lappal kapcsolatban sem, tehát még nem került digitalizálásra. Első körben, azt hiszem, öt vagy hat megállapodásunk van, amit felsoroltam. Folyamatosan keressük meg - ahogy szabad kapacitásunk van erre - a kiadókat, és ha megállapodunk, úgy értettem, hogy akkor támogatást kapunk ebben öntől. *(Kreszta Traján: Így van.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezek szerint nem elsősorban az országos önkormányzatokon, hanem az önök kapacitásán múlik. *(Jelzésre:)* Koranisz Laokratisz görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Elnézést kérek, még egy gondolat. Hallottam az előbb, hogy nagyon jó az együttműködés a Görög Országos Önkormányzattal, illetve a budapesti önkormányzattal. Arra lennék kíváncsi, hogy az általunk a korábbi években kiadott könyvek digitalizált formában, vagy milyen más formában vannak meg önöknél. Például ha nekem hiányzik valami, és tudom, hogy megjelent, önöknél ezt ki lehet-e kölcsönözni? Hogy lehet róla tudomást szerezni? Hogyan birtokolhatja valaki? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tessék parancsolni, főigazgató asszony!

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: A katalógusunkban minden nyilván van tartva szerző, cím és téma szerint, illetve még egyéb szempontok szerint is. Ebben meg lehet keresni az illető kiadványt. Hozzánk kell eljönni, van egy beiratkozási procedúra, ezen át kell esni, és akkor máris ki lehet kölcsönözni a könyvet. Általában egy hónapra szoktuk kölcsönözni. Utána lehet ezeket hosszabbítani, de ha valaki mondjuk nem budapesti, hanem az ország egy másik sarkában lakik, akkor könyvtárközi kölcsönzés segítségével ezt ugyanúgy megkaphatja, tehát körülbelül két nap, ami alatt eljut hozzá a kért könyv.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szlovák nemzetiségi szószólóként magam is örülök, hogy az Országos Szlovák Önkormányzattal és a Fővárosi Szlovák Önkormányzattal is aláírták a megállapodást. Folyik a lapok digitalizációja.

Két kérdésem van. A könyvtár katalógusa is hozzáférhető digitális formában az interneten az érdeklődők számára? Ha valaki egy digitalizált dokumentumot, lapszámot keres, ez regisztrációhoz kötött, könyvtári tagsághoz kötött, vagy az interneten keresztül le tudja kérni? Tessék!

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: Ami digitalizálva van, azt le tudja kérni, le tudja magának tölteni. Akivel van megállapodásunk, az teljesen nyilvánosan ott van az interneten, és PDF-formátumban le tudja magának tölteni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjai közül van-e még valakinek kérdése? *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincs.

Szót kért Hollerné Racskó Erzsébet, az Országos Szlovák Önkormányzat és az ONÖSZ elnöke. Mivel tanácskozási joggal vesz részt a bizottsági ülésünkön, megadom a szót.

HOLLERNÉ RACSKÓ ERZSÉBET, az Országos Szlovák Önkormányzat és az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségének elnöke: Köszönöm szépen a szót. Szeretném megköszönni nemcsak azt a tájékoztatást, amit főigazgató asszonytól hallottunk, hanem azt az óriási munkát, amelyet végez az intézmény. Úgy gondolom, a szlovák közösség részéről arról tudok beszámolni, hogy valóban intenzív és napi kapcsolatban állunk mi magunk és a könyvtárunk és dokumentációs központunk is a könyvtárral a szlovák referensen, Árgyelán Erzsébet keresztül, akinek a személyében, azt gondolom, van az a szerencsénk, hogy úgy könyvtáros végzettségű, mint a nyelvet jól beszélő emberről van szó, tehát egy ilyen ideális kombináció is előállt.

Amit kérdezni, illetve mondani szeretnék: mi magunk mindent igyekszünk megtenni annak érdekében, hogy a civil szervezetek és a nemzetiségi önkormányzatok által kiadott kiadványok eljussanak a könyvtárhoz, hozzáférhetővé tegyük ezeket. Mindenféle mechanizmusokat próbálunk ennek érdekében kitalálni és motiválni a kiadókat, hogy vegyék fel a kapcsolatot a könyvtárral. Ebben próbálunk Árgyelán Erzsébettel valamiféle automatizmust vagy jól működő mechanizmust kialakítani. Erről szerettem volna tájékoztatni főigazgató asszonyt, illetve azt szerettem kérdezni, hogy az évente rendelkezésre álló 6 millió forint milyen mértékben fedezi azokat az igényeket, amelyek a megyei könyvtárak, illetve az önkormányzati könyvtára részéről felmerülnek. Ha jól emlékszem, ez egy elég régen befagyott összeg, sok évvel ezelőttről valami ilyesmi rémlik nekem. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönjük a kérdést. Megadom a szót főigazgató asszonynak.

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: Nagyon szépen köszönöm a dicsérő szavakat. Remélem, hogy ez a továbbiakban is így lesz. Köszönjük szépen a támogatást. A kiadványokkal kapcsolatban nekünk az a törekvésünk, hogy teljes körűen gyűjtsük azokat a kiadványokat, amelyek a nemzetiségekkel kapcsolatosak. Hogy mennyire elég ez? Szerintem nem elég, mert azt hiszem, a kétezres évek elején lett megállapítva ez az összeg, és azóta nem emelkedett. Azaz emelkedett 1 millióval, ha jól emlékszem, 2008-ban, de nem mondom teljesen biztosan, hogy ez volt az az év. Azelőtt 5 millió állt rendelkezésre erre a célra. Csak azt tudom mondani, hogy ez az az összeg, amibe bele kell férni jelen pillanatban, de mivel jó kapcsolataink vannak a nemzetiségi kiadókkal és szervezetekkel, elég gyakori az, hogy megkapjuk az illető kiadványokat, amiket esetleg nem tudunk megvenni, de azért nagyon sokat meg tudunk venni.

Egy másik lehetőségünk is van a kötelempéldányok vonatkozásában. Nem kapunk kötelempéldányokat, viszont ami megmarad, azokból válogathatunk az Országos Széchenyi Könyvtárban. Ezen az úton is elég sok kiadványt meg tudunk szerezni, vagy pedig cserével, ami a másik lehetőség. Tehát mindent bevetünk, hogy eljussanak hozzánk, vagyis megszerezzük ezeket a kiadványokat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben a bizottságunknak ráhatása lesz a kérdésre és segítséget tud nyújtani a munkájukhoz, meg fogjuk tenni. Kérdezem, hogy van-e még valakinek kérdése. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincsen.

Akkor a bizottság nevében tisztelettel megköszönöm dr. Papp Anna Mária főigazgató asszonynak, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatójának a tájékoztatóját. Valóban hasznos, gyakorlatias információkra is szert tehattünk. Az első napirendi pontunkat lezárom. *(Dr. Papp Anna Mária: Bocsánat, szólhatnék még?)* Igen, bocsánat, tessék!

DR. PAPP ANNA MÁRIA, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója: Egy mondatot szerettem volna még mondani. Felhívnám a figyelmet arra a meghívóra, amit sikerült odatenni mindenkinek az asztalára. Egy konferencia lesz nálunk a nemzetiségi kultúrával kapcsolatban, úgyhogy szívesen várom önöket március 22-én. Még egyszer köszönöm szépen a lehetőséget.

Egyebek

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság elnökeként, szószólóként az a megtiszteltetés ért, hogy a konferencián is előadást tarthatok, úgyhogy szószólótársaimat erre való tekintettel is szeretettel várom. Ez tulajdonképpen már a második napirendi pontunk, az egyebek része is lehetett, lett volna.

Az egyebekben szeretném tájékoztatni a tisztelt bizottságot arról, hogy 12 órakor a Parlament épületében, a földszint 1. számú Esterházy-teremben módunk van találkozunk Ivan Kostić úrral, Szerbia parlamentjének képviselőjével, a diaszpórában és a régióban élő szerbek bizottságának elnökével. Ő tegnap óta tartózkodik Magyarországon. Szószólótársunk, Alexov Lyubomir szerb szószóló úr kíséretében tegnap a hazai szerbekkel találkozott, ma pedig több parlamenti bizottság tagjaival, képviselőivel, így a Magyarországi nemzetiségek bizottságának is lehetősége van eszmét cserélni vele. Szószólótársunk már ott van, én is részt veszek ezen a találkozón, illetve Kissné Köles Erika szószóló asszony már jelezte, hogy szintén

szívesen részt venne a beszélgetésben. Bárkit szeretettel várunk. Alexov Lyubomir szerb szöszólótársunk kérését tolmácsoltam.

A másik bejelentéssel: csütörtökre jeleztük, hogy informális szakértői egyeztetést tartanánk a nemzetiségi törvény módosításával kapcsolatban. Holnap munkaszüneti ünnep lesz, tehát holnapután, az első következő munkanapra, csütörtökre terveztük. Ez elmarad. Jövő héten kerül sor erre. Az ONÖSZ kérte, hogy még tanulmányozzák ezt az átküldött tervezetet. Két hete, amikor az elnökökkel és a bizottság tagjaival találkoztunk, akkor megállapodtunk, hogy egy hét múlva letisztázzuk az anyagot, továbbítjuk, és két hét múlva tárgyalunk róla. Még egy hetet csúszik ez a szakértői egyeztetés. Erre feltehetően jövő héten csütörtökön kerül sor, de időben értesítést küldünk, miután egyeztetünk az ONÖSZ képviselőjével. Részemről ennyi lett volna.

Kérdezem a bizottság tagjait. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika kért szót. Tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szöszóló: Kollégám két hete szétküldött a bizottság tagjainak, illetve elsősorban a Kulturális albizottság tagjainak egy programtervezetet. Tisztelettel kérem, hogy ha valakinek hozzáfűznivalója, ötlete vagy kiegészítenivalója van, azt legyen szíves megtenni, ezzel nyilván az én munkámat is könnyíti. Másrészt pedig egyáltalán nem mindegy, hogy ha adott esetben tárgyalunk valamiről, akkor az teljes képet mutathasson. Tisztelettel kérem, legyetek szívesek reagálni, hogy elfogadjátok, vagy esetleg van-e olyan ötleteket, amivel gazdagabbá tehetnénk ezt a féléves programot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Dr. Turgyán Tamás örmény szöszólótársunk kért szót. Tessék!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szöszóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Három dolgról szeretnék röviden tájékoztatást adni nektek. Az egyik a Regatta. Tavaly megtörtént júniusban, némi csónakázás történt a Balatonon, vitorlás hajókkal volt egy verseny. Ezt idén is megrendezik ugyanúgy, mint tavaly. Ez a Nemzeti Vágta mintájára rendezett vízi rendezvény, ahol gyakorlatilag magyarországi városok vesznek részt Ibránytól Gyórig, de beneveztük tavaly a magyarországi nemzetiségeket, és akik ott voltak, azt hiszem, jól érezték magukat. Megkaptátok a tájékoztatást, az ismertetőt. Ha szeretnétek, gyertek. Természetesen ott leszünk.

A másik - a két dolog összefügg, és szeptemberről beszélünk, tehát 2017 szeptemberéről -, hogy két olyan rendezvény lesz, amiben megnyilvánulhatunk. Az egyik Gyergyószentmiklóson, a közeli Erdélyben, a másik pedig Budapesten, a távoli Budapesten. Mind a kettő arról szól, hogy részt vehetünk testületileg, mind a 13 nemzetiség rámozdulhat a történetre.

Kezdem a gyergyóival. Gyergyószentmiklóson 380 éve telepedtek le az örmények, és 110 éve város a település. Ennek következtében egy hatalmas örmény búcsút rendeznek, ami örmény lesz, és majdnem kizárólag attól, hogy az örmény pap fogja megáldani a rendezvényt. Megállapodtunk az ottani vezetőkkel, önkormányzati vezetőkkel és nemzetiségi vezetőkkel is, hogy ez a rendezvény a soknemzetiségű Erdély jegyében fog lebonyolódni, ami természetesen zsibvásár, tehát kézművesbolt és gasztronómia, de műsor is lesz. Mindazok a nemzetiségek, amelyek az elmúlt 380 évben valamilyen módon a Partiumtól a Kárpátokig részt vettek ennek a területnek az életében, jelen lehetnek. *(Kissné Köles Erika: A szlovénok is?)* A szlovénok is. A szlovénok is ott voltak, én már láttam ott egy szlovént. *(Derűltség.)* Ez azt jelenti, hogy ha és amennyiben úgy gondoljátok, akkor gyakorlatilag mind a 13 magyarországi nemzetiség ott lehet, hiszen szlovák is akadt a Partiumban, szerbeket

is lehetett találni, horvátokat is. Tehát nem arról szól, hogy nem. Ez sem kötelező, de az biztos, hogy a szászok, a németek, a zsidók, a görögök, az örmények, egy csomó nemzetiség részt vesz, a románok, magyarok is nyilván ezen a rendezvényen. Meg lehet mutatni azt, hogy van egyfajta nemzetiségi közösség Magyarországon. Ugyanezt a történetet lehetne áthozni, és egyébként úgy tervezzük, hogy nemzetiségenként 20-25 perc zene, tánc és semmi más egy központi színpadon.

A másik rendezvény - kiosztottuk - gyakorlatilag ennek a kerete. Ulmban rendeznek most már sok éve 14 ország részvételével egy Duna Fesztivált, ők Duna Festnek hívják. A Budapesti Ipari és Kereskedelmi Kamara - BKIK - megszerezte ennek a jogát olyan értelemben, hogy minden második évben Budapest rendezi. Ez gyakorlatilag szeptember 8-tól 17-ig tart, kvázi folytatása az erdélyi történetnek, ami gyakorlatilag átöleli a Dunát Budára, és Pesten lesznek rendezvények majdnem egy hétig. Előfordulhat, ha úgy döntötök és az önkormányzatok is beleegyeznek ebbe, akkor megint csak megnyilvánulhatunk ezen a rendezvényen tömbösítve. Kapunk színpadot, ahol előadhatjuk magunkat, fel lehet vonulni népviseletben, tehát nemzetiségi népviseletben, elő lehet adni a gasztronómiát a Szabadság-hídon, mert le lesz zárva, és csak ez lesz rajta, és természetesen kedvezményesen kapunk lehetőséget arra, hogy kézműves árusok faházakban vagy pultoknál a saját kis cuccaikat árusítsák. Ez is egy lehetőség arra, hogy kvázi szimbolikusan megjelenjünk megint együtt - mint 13 nemzetiség - valamilyen kulturális fórumon. Itt van ennek a vázlata. A vázlat valóban csak vázlat, nagyon sok minden változóban van, de nagyjából úgy alakulnak a dolgok, ahogy ezt mi is szeretnénk. Természetesen a kulturális rendezvények mellett és mögött lesznek szakmai konferenciák, közlekedési konferenciák, ipari és kereskedelmi kamarák, tehát komoly rendezvények is lesznek, és nagyjából egy hétig gyakorlatilag a város bulizni fog. Ha úgy gondoljátok, gondolkodjunk el ezen akár egyénileg, akár közösen, és ha van kedvetek, akkor vegyünk részt ebben is. Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna mondani.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatást. Van-e esetleg valakinek más észrevétele, közlendője? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor a holnapi nemzeti ünnephez méltó szép ünneplést kívánok, jó pihenést, és köszönöm a részvételt. Az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 00 perc)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika